МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Західнодонбаський інститут

Кафедра соціально-гуманітарної підготовки та права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічні студії

спеціальності: 081
Право

освітнього рівня: перший
(бакалаврський)

освітньої програми:
Право

Затверджено
Науково-методичною радою
Західнодонбаського інституту
ПрАТ "ВНЗ "МАУП"
від 25 червня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 2</td><td>Галузь знань
__08__ «___Право__»
(шифр і назва)
05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">варіативна</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="6">Спеціальність-
081 Право
(шифр і назва)
051 «Економіка»
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання – комплексне завдання
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>2</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 60</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної та індивідуальної роботи студента – 2</td><td rowspan="9">Ступінь вищої освіти:

бакалавр</td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>52 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальна робота:</td></tr>
<tr><td colspan="2">- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>залік</td><td>залік</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 55,6% до 58,8%;

для заочної форми навчання – 7,7% до 11,8%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Академічні студії» викладається здобувачам вищої освіти1 курсу усіх форм навчання. Освітній рівень – І (бакалаврська програма).

Мета навчальної дисципліни: пропагування практичної цінності і важливості академічної доброчесності; формування нової академічної культури, що базуватиметься на принципах чесності, реального навчання, справедливості, довіри та взаємоповаги усіх учасників академічного процесу.

Завдання: впровадження принципів і правил академічної доброчесності.

Під час навчання *передбачається* розглянути низку питань, що нададуть можливість сформувати академічну доброчесність здобувачів вищої освіти; запровадити принципи і правила академічної доброчесності.

Матеріал дисципліни структурований у один змістовий модуль:

«Академічна доброчесність як складова освітнього процесу». У межах модуля розглядаються загальні відомості про академічну доброчесність та її важливість; загальні засади і принципи дотримання академічної доброчесності; відповідальність за порушення академічної доброчесності; заходи з попередження недотримання норм і правил академічної доброчесності; Положення про академічну доброчесність в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»; стратегії запобігання академічного плагіату.

Підсумкова перевірка знань здобувачів вищої освіти передбачена у вигляді диференційованого заліку.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує внесок у формування таких компетентностей здобувачів вищої освіти, передбачених освітньою програмою підготовки бакалаврів:

Загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність до аналізу інтелектуальної власності, правової охорони об’єктів інтелектуальної власності та їх захисту в Україні та світі.

Очікувані результати навчання за дисципліною:

- розуміння практичної цінності і важливості академічної доброчесності;
- дотримання академічної доброчесності;
- взаємоповага між учасниками академічного процесу;
- самостійне виконання навчальних завдань;
- запобігання академічної нечесності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування академічної культури студента

Тема 1. ***Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу***

Засади вищої освіти. Університет: Університет від класичного до сучасного. Концепції класичного університету (Вільгельм Гумбольдт про дослідницький університет; Джон Генрі Ньюмен про ліберальний (інтелектуальний) університет). Покликання університету через поєднання освіти, науки і культури. Основні засади європейської вищої освіти: незалежність, нейтральність; спрямованість на наукове пізнання та розвиток; критичне осмислення знання; університет як культурний центр. Університет як корпорація; корпоративна етика; партнерство «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» (взаємозалежність, взаємоповага, взаємовигідна співпраця як запорука успішного функціонування університету та виконання ним свого покликання).

Студент: нерозривність прав і обов`язків. Свобода вибору ВНЗ, спеціальності, вибіркових предметів, теми наукового дослідження і наукового керівника. Академічна мобільність. Право на здобуття якісної освіти, отримання належних знань і навичок, які дають змогу реалізувати себе як фахівця; підтримку й неупереджене ставлення з боку викладачів та адміністрації університету; на справедливе оцінювання результатів роботи. Студент як партнер у пошуку знань. Обов`язки студента; регулювання університетськими положеннями. Діяльність студентського самоврядування.

Основний підхід, мета і завдання курсу: *Writing across the Curriculum (WAC) / Writing in the Disciplines (WID)* (Письмо в навчальному плані / Міжгалузеве письмо): мета – формування академічної культури, необхідних практичних навичок усної і писемної мови у студентів першого року, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності. Досвід упровадження у США й Великій Британії. Міждисциплінарні зв`язки курсу (*залежно від вимог університету і навчального плану спеціальності*). Практична спрямованість курсу: як володіння мовою допоможе навчатись і зробити кар`єру у будь-якій сфері.

Основні поняття курсу: Вища освіта. Університет. Академічна культура. Академічна доброчесність. Академічна свобода. Інтелектуальна чесність. Інтелектуальна свобода. Інтелектуальна власність. Авторське право. Порушення академічної чесності. Кодекс честі. Етичні і правові норми. Моральні імперативи Академічне письмо. Усна і писемна мова. Науковий стиль. Культура мовлення. Комунікація. Дослідницька робота. Бібліографія. Джерельна база. Цитування, цитата. Покликання. Бібліографічний стандарт. Бібліотечний каталог. Онлайн-каталоги. Бази даних. Бібліографічні менеджери.

Тема 2. ***Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі***

Академічна культура, академічна доброчесніть. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов`язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. *Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність)* через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004): університети не можна розглядати як «науково-технічні фабрики», найважливішими є їхні культурні та інтелектуальні завдання; університети повинні усіляко сприяти утвердженню найвищих моральних цінностей і норм, які важливі для академічного, культурного й політичного розвитку співробітників університету та студентів, а також впливають на моральне обличчя суспільства в цілому; етичні норми повинні пропагуватися не тільки на словах, потрібно реалізовувати їх на практиці у всіх аспектахуніверситетського життя.

Академічна нечесність. Основні прояви академічної нечесності *(Academic Dishonesty)*

= табу в академічному світі: плагіат, заборонена допомога (одержання чи надання допомоги на іспиті, заліку, контрольній роботі, яка забороняється викладачем); використання підручників, посібників, довідкової літератури під час будь-якої з форм контролю, якщо це не передбачено її умовами; списування та передавання своєї роботи для списування іншим; передача та одержання відповідей перед іспитом; використання підставної особи для відповіді, іспиту тощо; подання результатів групової роботи, якщо роботу замість групи виконала одна особа; подача як своєї роботи, написаної іншою особою; написання роботи на замовлення; підробка результатів дослідження; хабарництво. Методи запобігання академічної нечесності; моральний осуд. Західний досвід покарання за нечесність: від перездачі іспиту, переслуховування курсу і переписування роботи до виключення з університету. Що важливіше: покарати чи пояснити, обговорити і створити умови для недопущення у майбутньому?

Кодекси честі. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності («Моральний кодекс чи «корпоративні етичні програми» є збіркою моральних норм та настанов, що стимулюють прийняття певних рішень та виконання конкретних дій у стосунках з іншими людьми в рамках професійного середовища» (Герхард Зеха)). Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов`язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше? («Важливим є не Кодекс честі як такий, а процес обговорення та зусилля, які докладаються для створення середовища академічної чесності та взаємної довіри» (Дерек Бок, президент Гарвардського університету, 1971–1991)).

Тема 3. ***Інтелектуальна власність і її порушення. Як формувати академічну культуру?***

Інтелектуальна власність. Авторське право. Відкритий доступ до знань. Поняття інтелектуальної власності (як аналогу до матеріальної власності) від доби Просвітництва (Джон Локк: право творця літературного твору – це «його невід`ємне право, що виникає власне з природи творчої діяльності й існує незалежно від визнання його державною владою») до сьогодення. Інтелектуальна власність у постіндустріальному й інформаційному суспільстві: за оцінками Світового банку, інтелектуальний капітал в сучасній економіці становить понад 60% від загального обсягу кожної країни. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Авторське право: від першого закону про авторське право («Статут королеви Анни» в Англії у 1710 р. закріпив за автором виключне право на опублікування свого твору протягом 14 років) до сьогодні. Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір ВОІВ з авторського права (1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Договір ВОІВ про виконання і фонограми (1996) тощо. Українське законодавство проінтелектуальну власність (Закон України «Про авторське право та суміжні права» (2007); Закон України «Про вищу освіту» ст. 69 «Права інтелектуальної власності та їх захист»). Різноманіття об’єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп`ютерні програми тощо. Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування,

цитування з належним покликання на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо. Концепція «суспільного надбання»: як можна використовувати оригінальні твори («На старому полі рік за роком зростає нове зерно; зі старих книг, во славу Бога, нам знання нове дано» (Джеффрі Чосер, англійський поет XIV ст.)). Концепція відкритого дозволу (*Open Access)* в сучасному інформаційному просторі і чому це не означає дозволу порушувати авторське право (Будапештська ініціатива відкритого доступу (2002): «Єдиним обмеженням на відтворення та поширення публікацій та єдиною умовою копірайту у цій області повинно бути право автора контролювати цілісність своєї роботи та обов'язкові посилання на його ім'я при використанні роботи та її цитуванні»; Берлінська декларація про відкритийдоступ до наукових та гуманітарних знань (2003)).

Плагіат. Плагіат = порушення авторського права = крадіжка інтелектуальної власності. Розуміння плагіату з античності (давньоримський поет Марціал першим застосував термін «плагіатор – викрадач чужих рабів» (лат. *plagio* – викрадаю) до літературних злодіїв) до сьогодні. За *Encyclopedia Britanica,* плагіат – дія, якою те, що створене іншою особою видається за своє власне. За *Encyclopedia Americana,* в основі плагіату – присвоєння авторства певного твору; якщо використання однакових тем та ідей є основою наукового дослідження та творчості, то неприпустимим є «запозичення» оригінального методу їх дослідження і опрацювання. Закон України «Про вищу освіту», ст. 69: «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання». Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Університетські положення про запобігання плагіату. Плагіат у цифровомусвіті. Різноманіття видів плагіату; *"A Top 10 list"* (за ресурсом *TurnItIn*): CLON – дослівне копіювання чужої роботи; CTRL-C – наведення дослівно значної частини тексту джерела без належного посилання; FIND- REPLACE – заміна ключових слів і фраз, але основа оригінального тексту залишається незмінною і без належного покликання; REMIX – парафрази зінших текстів без належного покликання; RECYCLE – запозичення з попередніх робіт самого автора, без належного покликання («самоплагіат»), HYBRID – «досконале» комбінування в одній роботі цитованих праць та скопійованих уривків без покликань; MASHUP – мікс запозичених матеріалів з декількох джерел без відповідних покликань; "40 ERROR" – письмовий текст із покликанням на неіснуючу або неточну інформацію. Формування академічної культури через ознайомлення студентів із поняттям інтелектуальної власності, основними правилами використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань як основний превентивний засіб недопущення плагіату. Виявлення плагіату, антиплагіатні програми: http://www.antiplagiat.ru, www.copyscape.com, програми «Плагиат-Информ», SearchInform, TurnItIn, EVE2, CopyCatch Gold, WCopyFind, DC Finder, Advego Plagiatus тощо.

Статичні дані. Соціологічні опитування: Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах. Дослідження Центру академічної порядності (*Center for Academic Integrity)* у США та інші. Соціологічні опитування, статистичні дані; порівняння даних опитувань в українських вишах з європейськими та американськими. Висновки щодо рівня академічної культури та основних проявів академічної нечесності, які належить подолати в українських вишах.

МОДУЛЬ 2. УСНЕ Й ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТА.НАПИСАННЯ ТЕКСТУ

Тема 4. *Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст*

Науковий стиль. Стилі сучасної української мови (науковий, діловий, художній, публіцистичний, розмовний); сфера застосування, мета, мовні засоби. Мовні засоби наукового стилю (підстилі: науково-популярний і науково-навчальний): використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу; уживання складених речень тощо (див. докладніше *Додаток 2*). Усна й писемна форми наукового стилю. Наукова

лексика; фахова мова (= підсистема мови, в якій використовують термінологію та інші лінгвістичні засоби, призначена для запобігання неоднозначності спілкування в конкретній предметній галузі (ДСТУ 3325-96)). Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішногосоціокультурного та міжкультурного спілкування.

Усне мовлення. Публічний виступ, презентація, доповідь: єдність форми і змісту; вербальна й невербальна складові (образність й виразність, аргументація, інтонація, міміка і жести). Контакт з аудиторією, риторичний інструментарій, засоби емоційного випливу й переконання. Навички академічної дискусії, полеміки. «Мозковий штурм» (*brainstorm*). Мистецтво слухати.

Писемне мовлення. Основні жанри наукового мовлення: монографія, стаття, есе, дисертація, дипломна робота, курсова робота, підручник, посібник, реферат (реферат-конспект, реферат-резюме, реферат-огляд), тези, анотація (довідкова й рекомендаційна анотація, загальна й аналітична рекомендація), рецензія (невелика стаття науково-теоретичного чинауково-популярного характеру, що містить критичне осмисленнянаукової праці з метою інформування чи оцінювання), лекція, огляд, дослідницька пропозиція, тези тощо (див. докладніше *Додаток 2*). Мистецтво читати, аналізувати, критично осмислювати прочитане.

Підготовка й написання наукового тексту. Задум (на основі критичного опрацювання наявної літератури) – бачення проблеми (= майбутній об'єкт дослідження) – пропозиція вирішення проблеми (гіпотеза) – означення предмету й інструментарію (методології) дослідження – розробка аргументації (на основі критичного опрацювання джерел) – побудова тексту. Вимоги оригінальності, чіткості, новизни. Структурування тексту: вступ – основний текст = виклад аргументації із належним використанням оригінальних текстів і джерел – висновки. Написання курсової, дипломної роботи; належний *time management* – запорука успішного виконання; співпраця з науковим керівником.

Володіння мовою як запорука успішного працевлаштування. Написання резюме, мотиваційного листа, дослідницької пропозиції. Співбесіда при працевлаштуванні.

МОДУЛЬ 3. РОБОТА З ДЖЕРЕЛАМИ. УКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Тема 5. *Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук*

Правила цитування й оформлення покликань. Цитата – дослівний уривок з використаного тексту, за допомогою якого обґрунтовується, підтверджується або доповнюється власна думка. Збереження особливостей авторського написання при цитуванні (орфографія, пунктуація, виділення тощо). Бібліографічне покликання – сукупність бібліографічних відомостей про цитовану працю, джерело, необхідних для загальної характеристики, ідентифікації авторства та бібліографічного пошуку. Коли потрібно ставити покликання? Належне цитування йоформлення покликань – основна умова уникнення плагіату. Національні правила оформлення бібліографічних покликань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань, особливості використання (*залежно від сфери застосування і спеціальності)*; гуманітарні та суспільні науки: *Harvard Referencing Style, Chicago Style: Notes and Bibliography, APA Style, MLA Style;* юриспруденція: *OSCOLAStyle, Austrian Guide to Legal Citation;* медицина та природничі та точні науки: *ACS Style, Vancouver Style, Chicago Style: Author-Date, AIP Style;* інженерія та електроніка: *IEEE Style* тощо (див. приклади у *Додатку 3*).

Бібліографічний пошук. Укладання бібліографії дослідницької роботи. Каталоги. Бібліографія – елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних у досліджені наукових праць і джерел. Пошук інформації. Робота з каталогами бібліотек. Робота з онлайн- каталогами; онлайн-каталоги українських (у тому числі університетських) бібліотек. Міжнародні онлайн-ресурси (безкоштовні та передплачені): WorldCat, DOAJ (*Directory of Open Access Journals*), JSTOR, Project Muse таінші. Тематичні й

алфавітні каталоги. Як організувати бібліографічний пошук? «Авторитетні» й «неавторитетні» джерела. «Псевдо-журнал» і «псевдо-видавництво»; «список Білла» (*Beall's List: Potential, possible, or probable predatory scholarly open-access publishers*).

Пошук інформації в Інтернеті. Пошук в *Google, Google Scholar, Google Books.* Практичні поради щодо організації пошуку: мета та завдання інформаційного пошуку; типи та види пошуку (повнотекстовий пошук, пошук за метаданими, пошук зображень, адресний пошук, фактографічний пошук тощо). Науковометричні бази даних (*Scopus, Web of Science* та інші); для чого вони існують. Сервіси для полегшення укладання бібліографії, бібліографічні менеджери (=збирання, зберігання, організації, форматування інформації): *EndNote, Bibus, JabRef, Papers, Paperpile, ReadCube, Referencer, Zotero, Mendeley* та інші; як ними користуватись.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												літера-тура
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Формування академічної культури студента													
Тема 1. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу	4	2	2							-	-		[1-8]
Тема 2. Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі	4	2	2							-	-		[1-8]
Тема 3. Інтелектуальна власність і її порушення. Як формувати академічну культуру?	4	2	2							-	-		[1-8]
Змістовий модуль 2. Усне й писемне мовлення студента. Написання тексту													
Тема 4. Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст	10	4	6						-	-	-		[1-24]
Змістовий модуль 3. Робота з джерелами. Укладання бібліографії													
Тема 5. Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук	12	4	8							-	-		[1-24]
ІНДЗ (К.З.)		-	-	-		-		-	-	-		-	
Усього годин	**34**	**14**	**20**										

5. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Питання для самоконтролю
2. За якими формами здійснюється навчання в Академії?
3. Яких осіб називають здобувачі вищої освіти?
4. Який обсяг одного кредиту ECTS?
5. Надайте визначення терміну «вища освіта».
6. Що таке компетентність?
7. У чому полягає самостійна робота здобувача вищої освіти?
8. Що таке семестровий контроль?
9. Надайте визначення терміну «рівні освіти».
10. Що називають кредитом ECTS?
11. Яку установу називають закладом вищої освіти?
12. Надайте визначення терміну «академічна доброчесність».
13. Які фундаментальні цінності академічної доброчесності?
14. Що називають комітетом честі?
15. Надайте визначення терміну «академічний плагіат».
16. Академічна спільнота – що це?
17. Що таке самоплагіат?
18. Надайте визначення терміну «фабрикація».
19. Продовжте вислів «фальсифікація – це».
20. Що таке необ'єктивне оцінювання?
21. Які заходиз попередження недотримання правил академічної доброчесності в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»?
22. Яка академічна відповідальність здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності?
23. Назвіть обов'язки здобувача вищої освіти.
24. Які права особи, стосовно якої порушено питання про недотримання нею академічної доброчесності?
25. Продовжте вислів «Інтелектуальна власність – це право на».
26. З якого моменту виникає авторське право?
27. Хто є суб'єктами суміжних прав є?
28. Протягом якого терміну охороняються особисті немайнові права автора?
29. Який термін дії авторського права?
30. Хто є суб'єктами авторського права?
31. Протягом якого терміну охороняються особисті немайнові права автора?

6. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Американська асоціація університетських професорів // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 257–258.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація)
3. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення») // Бюлетень ВАК України. – К., 2011. – № 9/10. – С. 2–10.
4. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
5. Ідея Університету: Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. – Львів: Літопис, 2002. – 304 с.
6. Кодекс етики університету Конкордія // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 231–256.
7. Нортвудський університет (американський приватний університет, заснований у 1959 р.). Кодекс етики // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 259 – 260.
8. Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. – Харків: Права людини, 2008. – 32 с.

ПІДРУЧНИКИ, ПОСІБНИКИ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ

1. Авторське право для бібліотекарів: підручник / [Пер. з англ. О. Васильєва]. К.: ТОВ «ІММ «ФРАКСІМ», 2015. – 196 с.
2. Берегова Г.Д. Ділова українська мова. Курс лекцій: навч.-метод. посіб. – Херсон: Айлант, 2004. – 240 с.
3. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.
4. Бралатан В.П. Професійна етика: навч. посіб. / В.П. Бралатан, Л.В. Гуцаленко, Н.Г. Здирко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 252 с.
5. Бутенко Л.В. Мовлення ділових людей на нарадах, засіданнях, зборах: навч. посіб. для студ. нефілол. спец. / Л.В. Бутенко. – 2-е вид., доп. і випр. Алчевськ: ДГМІ, 2003. – 253 с.
6. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. / С.І. Гальченко, О.З. Силка. – Черкаси: АММО, 2015. – 93 с.
7. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / Т.Б. Гриценко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 624 с.
8. Етика ділового спілкування: навч. посіб. / за ред. Т.Б. Гриценко, С.П. Гриценко, Т.Д. Іщенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
9. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: навч. посіб. / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с. – (Серія «Альма-матер»).
10. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алґоритмічними приписами. / Г.С. Онуфрієнко. – 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
11. Основи наукового мовлення: навч.-метод. посіб. / уклад.: О.А. Бобер, С.А. Бронікова, Т.Д. Єгорова та ін.; за ред. І.М. Плотницької, Р.І. Ленди. – К.: НАДУ, 2012. – 48 с.
12. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. / за ред. Н.В. Стукало. – Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. – 44 с.

13. Право інтелектуальної власності: акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
14. Семеног О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О.М. Семеног, О.Л. Фаст. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 220 с.
15. Семеног О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семеног. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с. – (Серія «Альма-матер»).
16. Студентська науково-дослідницька робота (Нормативно-методичні рекомендації). – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 58 с.
17. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. / Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 276 с.
18. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліогр.» / Г.М. Швецова-Водка; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.
19. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підруч. / С.В. Шевчук, І.В. Клименко. – 2-е вид., випр. і доп. – К.: Алерта, 2011. – 696 с.
20. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: навч. посіб. / С.В. Шевчук. – 6-е вид., випр. і доп. – К.: Алерта, 2008. – 301 с.
21. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / О.О. Ястремська. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.
22. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма: навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців / Т.В. Яхонтова. – 2-ге вид. – Львів: ПАІС, 2003. – 220 с.
23. Bailey S. Academic writing: a handbook for international students / S. Bailey. – 3rd ed. – London, New-York: Routledge, 2011. – 314 p.
24. Zobel J. Writing for Computer Science / J. Zobel. – 3rd ed. – London: Springer- Verlag London Ltd, 2014. – 285 p.